

На клёцкі пакідалі самую буйную бульбу. Памятаеце, як клёцкі не пажаноцку хацеў зварыць дзядзька Антось з „Новай зямлі“...

На малога, моцнага і не худога кажуць: як клёцка.

Клёцкі з душамі як бы ўвасабляюць Зямлю з душою.

Клёш

Рыгор Барадулін

Гэты фасон жаночае сукні або матроскіх порткаў, крой якіх шырыцца да нізу, быў у модзе да канца стагоддзя. Паходзіць з французскае мовы — *cloche*, што азначае „звон“, „звонападобны“...

Дамская мода трывае даўжэй, хоць яна, натуральна, зьменлівая. Яшчэ з часінаў НЭПу — разгулу моды й дазволенай волі.

Можа хто і памятае песеньку — „калі я кавалерыў, насіў я *порткі клёш*, капелюш саламяны, ў кішэні — фінскі нож“.

Пасья вайны хлопцы, якія адслужвалі на савецкім флёце ледзь ня „царскі тэрмін“, шыкавалі ў неймаверна разьвешаных *клёшах* — што называецца, „заграбалі асфальт“. І калі ў піку *клёшу* сталі насіць, асабліва студэнцтва, порткі-дудачкі, „дасьмілаўцы“ — гэтыя добраахвотныя паслугачы міліцыі — сантымэтрам замяралі шырыню калашынаў і распорвалі брытвамі порткі, а праз пышную шавялюру рабілі праход машынкаю ці той жа брытваю.

Любая мода заваёўвае сваё права й ня дужа хоча саступаць яго. Мода як бы тая ўлада — любіць трымацца моцна.

Клюб

Антаніна Хатэнка

Гамана, жарты і чаканьне. У позірках, у руках, у паважнасьці таго, як расаджваюцца людзі. Няўключная расхіленасьць крэслаў. Загрубелыя ад працы вясковыя рукі ня здужаюць утрымаць тую адлякаваную дошку, што мусіць быць сядалішчам. Ляскатаньне гэтых дошак, што мкнуцца вярнуцца ў выходнае становішча — да сьпінкі-апірышча.

Разгуба й кпіны. Затым ціша, што запанавала пасья першага слова. Роўненькія шэрагі аднолькава ўзрушаных людзей. Разнаколернасьць жаночых сукняў і хустаў. Урачыстая застыгласьць твараў. Далібог, што склікалі ў адно месца безьліч лялек. Цяпер кажы й паказвай, што хочаш, — прымуць на веру.

Магія сходу, супольнасьці. Быццам бы на вячорках ці на сьвятах ня гэтая ж грамада зьбіралася. Але тут, у *клубе*, усімі апякуецца ўлада. Нібы кожны хоць на кроплю да яе прыналежны. О, гэтая вечная прага ўладаньня, што абяртаецца рабствам. Чырвоныя лёзунгі, чырвоная разьёшанасьць перакананьняў.

Захапленьне паволі зьмяняецца на абьякаваньне. Свая музыка — на чужую. Роднае слова — на прышлае. І вось ужо ў *клуб* ідуць ня ў лепшых строях, а ў зашмальцаванай апранцы. Не з чаканьнем цудаў, а з пляшкаю гарэлкі й поўнымі кішэнямі семак.

Лузганьне, лаянка, бойка, рыпеньне заезджанай кружэлкі. Вішчаць дзяў-